

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 22 januari 2024
(OR. en)

5311/24

COHOM 4
COPS 6
CONUN 8
COASI 5
MAMA 9
COEST 26
COAFR 12
DEVGEN 5
CFSP/PESC 46

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	22 januari 2024
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	ST 5220 2023 INIT
Ärende:	Rådets slutsatser om EU:s prioriteringar i FN:s forum för mänskliga rättigheter 2024

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om EU:s prioriteringar i FN:s forum för mänskliga rättigheter 2024, som godkändes av rådet vid dess 4001:a möte den 22 januari 2024.

Rådets slutsatser om EU:s prioriteringar i FN:s forum för mänskliga rättigheter 2024

1. De mänskliga rättigheterna är universella, odelbara, ömsesidigt beroende och sammanlänkade, oavsett om de är medborgerliga, kulturella, ekonomiska, politiska eller sociala. EU bekräftar sitt engagemang för de mänskliga rättigheterna i den nuvarande svåra internationella miljö som präglas av en ökning av väpnade konflikter, auktoritärt styre och desinformation och en tillbakagång vad gäller jämställdhet.
2. Under året för **toppmötet om framtiden** kommer EU att bekräfta sitt engagemang för effektiv multilateralism, med en ytterligare förstärkning av FN:s system för mänskliga rättigheter, inbegripet kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter (OHCHR). EU uppmanar alla stater att respektera OHCHR:s oberoende och att fullt ut samarbeta med högkommissarien och hans kontor och samtidigt säkerställa dess tillräckliga finansiering. Mänskliga rättigheter och jämställdhet bör integreras i pakten för framtiden, som bör bygga på kopplingen mellan mänskliga rättigheter, fred och säkerhet och hållbar utveckling. Integreringen av en stark människorättsdimension i pakten för framtiden och i förberedelserna inför toppmötet om framtiden samt den kompletterande processen med att genomföra **målen för hållbar utveckling** är avgörande för att ingen ska lämnas utanför.

3. EU kommer även i fortsättningen att arbeta för att stärka respekten för och skyddet och förverkligandet av de mänskliga rättigheterna och kommer att fortsätta att samarbeta med alla regioner i världen, organisationer och berörda parter för att uppnå dessa mål. EU kommer att fortsätta att uppmana alla stater att fullt ut samarbeta med **FN:s system för mänskliga rättigheter**, inbegripet människorättsrådet och dess mekanismer, såsom de särskilda förfarandena och den allmänna återkommande utvärderingen, de FN-bemyndigade utredningsorganen och konventionsorganen. EU kommer också att fortsätta att uppmana alla stater att upprätthålla internationell människorättslagstiftning och bevilja ovillkorligt och obehindrat tillträde till sina territorier för FN och olika mekanismer för övervakning av mänskliga rättigheter.
4. EU bekräftar att det är fast beslutet att respektera, skydda och uppfylla alla **ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter**, inbegripet rätten till utbildning, livsmedel, hälsa, social trygghet, adekvata bostäder och anständigt arbete, och att stödja relevanta initiativ i detta avseende. EU kommer att fortsätta att stödja allmän tillgång till säkert, tillräckligt och ekonomiskt överkomligt dricksvatten, sanitet och hygien samt betona de mänskliga rättigheterna på dessa områden. EU kommer att aktivt delta i diskussioner för att främja den mänskliga rättigheten till en ren, hälsosam och hållbar miljö. EU kommer att fortsätta att främja rätten till utbildning, samspelet med den digitala agendan, social och digital inkludering, jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt samt icke-diskriminering. EU kommer att fortsätta att främja kulturella rättigheter och skyddet av kulturarvet.

5. EU kommer att arbeta för att förebygga och sätta stopp för kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna, bland annat genom att stödja relevanta initiativ i FN:s generalförsamlings tredje utskott och FN:s råd för mänskliga rättigheter. EU kommer att fortsätta att ta upp frågan om **ansvarsskyldighet** för kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna, oavsett var de sker. EU står fast vid sitt åtagande att utkräva ansvar av alla som begår internationella brott. EU kommer att bekräfta sitt orubbliga stöd för det internationella straffrättsliga systemet, särskilt Internationella brottmålsdomstolen (ICC), och sitt åtagande att upprätthålla Romstadgan och bevara ICC:s oberoende och integritet. Att främja straffrättslig ansvarsskyldighet är av avgörande betydelse när det gäller att bekämpa strafflöshet för massövergrepp och skipa rättvisa för offren. I strävan efter ansvarsskyldighet kommer EU att efterlysa eller stödja andras krav på oberoende utredningar av kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna och kränkningar av internationell humanitär rätt, inbegripet sådana som kan utgöra internationella brott.
6. EU kommer att fortsätta att inta en ledande roll när det gäller **initiativ** som rör Afghanistan, Belarus, Burundi, Nordkorea, Eritrea och Myanmar/Burma. EU kommer också att vara berett att reagera på och engagera sig i nya oroande människorättssituationer som kan komma att uppstå under 2024. När det gäller Etiopien kommer EU att följa utvecklingen avseende den politiska ramen för övergångsrättvisa och dess genomförande samt uppmuntra till att den framtida politiken uppfyller regionala och internationella människorättsnormer. EU kommer att noga följa initiativen om Kambodja, Centralafrikanska republiken, Demokratiska republiken Kongo, Georgien, inbegripet människorättssituationen i de georgiska regionerna Abchazien och Sydossetien, Haiti, Iran, Libyen, Mali, Nicaragua, det ockuperade palestinska territoriet, Ryska federationen, Somalia, Sydsudan, Sri Lanka, Sudan, Syrien, de tillfälligt ockuperade områdena i Ukraina, inbegripet Autonoma republiken Krim och staden Sevastopol, och Jemen och kommer att följa och stödja ansträngningarna för demokratiska val och respekt för mänskliga rättigheter i Venezuela, inbegripet genomförandet av de avtal som undertecknades i Barbados och frigivningen av politiska fångar. EU kommer att delta aktivt i **interaktiva dialoger** med mandatinnehavare för särskilda förfaranden och i allmänna debatter för att uppmärksamma allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

7. EU kommer att fördöma de systematiska kränkningarna av och brotten mot de mänskliga rättigheterna i **Afghanistan**, särskilt talibanernas könsdiskriminering av kvinnor och flickor. Detta inbegriper förnekandet av rätten till utbildning för alla, yttrandefrihet, rörelsefrihet och frihet att arbeta samt en kraftig begränsning av deras deltagande i det offentliga livet och samhällslivet, bland annat förbudet för kvinnor att arbeta för icke-statliga organisationer och FN. EU kommer också att efterlysa skydd av rättigheterna för personer som tillhör minoriteter, inbegripet etniska och religiösa minoriteter, såsom hazarerna, samt hbtqi-personer. EU kommer att stödja Förenta nationernas biståndsuppdrag i Afghanistan (Unama) inom ramen för dess övergripande mandat med en stark människorättskomponent och mandatet för den särskilda rapportören för människorättssituationen i Afghanistan samt utnämningen av det särskilda sändebudet för Afghanistan i enlighet med FN:s säkerhetsråds resolution 2721 (2023). EU kommer att fortsätta att understryka talibanernas ansvar för att säkerställa respekten för och skyddet och förverkligandet av de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och kommer att betona vikten av ansvarsskyldighet. EU kommer att uppmana talibanerna att uppfylla skyldigheterna enligt konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor och konventionen om barnets rättigheter, som Afghanistan också är part i.

8. EU kommer att efterlysa en fredlig försoning och ett återupprättande av en demokratisk väg i **Myanmar/Burma** och kommer att stödja FN:s och Aseans ansträngningar i detta avseende. EU kommer att efterlysa större samstämmighet mellan ståndpunkterna inom FN-systemet, särskilt genom en rationalisering av de åtgärder som vidtas av FN:s olika mandatinnehavare och organ på fältet. EU kommer att fortsätta att förespråka rättvisa och ansvarsskyldighet för alla kränkningar och brott och uppmana Myanmars militärregim att upphöra med alla våldshandlingar i hela landet och att även upphöra med de riktade attackerna mot civila och civil infrastruktur. EU kommer att kräva ett villkorslöst och omedelbart frigivande av alla som godtyckligt frihetsberövats, fördöma tillämpningen av dödsstraffet, särskilt till följd av militärkuppen 2021, och efterlysa ett återupprättande av den demokratiska processen. EU kommer att fortsätta att uttrycka sitt stöd för alla människor i Myanmar/Burma, inbegripet rohingyerna och andra minoriteter. EU kommer att efterlysa fullständigt, säkert och obehindrat tillträde för humanitärt bistånd till alla behövande. EU kommer att fortsätta att förespråka ett säkert, hållbart, värdigt och frivilligt återvändande av rohingyaflyktingar till sina hemorter när omständigheterna tillåter det. EU kommer att stödja mekanismer för ansvarsutkrävande, inbegripet den oberoende utredningsmekanismen för Myanmar.

9. EU kommer att fortsätta att i starkast möjliga ordalag fördöma Rysslands oprovocerade och ooberättigade **anfallskrig mot Ukraina** och Rysslands fortsatta kränkningar av internationell människorättslagstiftning och internationell humanitär rätt i Ukraina, inbegripet godtyckliga frihetsberövanden, tortyr, misshandel, påtvingade försvinnanden och sexuellt och könsrelaterat våld. EU kommer att ånyo enträget uppmana Ryssland och Belarus att omedelbart säkerställa att alla olagligt deporterade och förflyttade ukrainska barn och andra civila kan återvända på ett säkert sätt. EU uppmanar till ytterligare insatser för att säkerställa ansvarsskyldighet för alla internationella brott och kränkningar av de mänskliga rättigheterna till följd av Rysslands anfallskrig, och betonar att ansvarsskyldighet i dess vidaste bemärkelse bör säkerställas, inbegripet offrens rätt till rättslig prövning och gottgörelse samt garantier för icke-upprepning. EU uppmuntrar till ytterligare insatser, inbegripet i kärngruppen, för att inrätta en tribunal för lagföring av aggressionsbrottet mot Ukraina som skulle åtnjuta bredast möjliga stöd och legitimitet över regiongränserna samt en framtida kompensationsmekanism. EU bekräftar sitt stöd för Europarådets register över skadorna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, som ett första konkret steg i denna riktning. EU understryker sitt stöd för de utredningar som åklagaren vid Internationella brottmålsdomstolen genomför och för att människorättsrådet förlänger mandatet för undersökningskommissionen för Ukraina. EU kommer att kräva att Ryssland upphör med sitt angrepp och omedelbart, fullständigt och villkorslöst drar tillbaka samtliga styrkor och all militär utrustning från hela Ukrainas territorium samt fullt ut respekterar Ukrainas suveränitet, oberoende och territoriella integritet inom landets internationellt erkända gränser.

10. EU kommer att uppmana **Nordkorea** att vidta åtgärder med anledning av undersökningskommissionens slutsatser från 2014 om landets allvarliga kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna, och att på ett meningsfullt sätt samarbeta med FN:s system för mänskliga rättigheter inför landets kommande allmänna återkommande utvärdering. EU kommer att fortsätta att uppmana Nordkorea att godta erbjudanden om dialog och att återuppta kontakterna med det internationella samfundet, bland annat genom att diplomatisk och humanitär personal återvänder till Nordkorea. EU kommer att uppmana Nordkorea att respektera, skydda och förverkliga de mänskliga rättigheterna och omedelbart lösa frågan om bortföranden.

11. När det gäller **Israel och det ockuperade palestinska territoriet** fördömer EU skarpt Hamas brutala och urskillningslösa terroristattacker i Israel den 7 oktober, som bland annat omfattade sexuellt och könsrelaterat våld. EU erinrar om Israels rätt att försvara sig, och understryker att denna rätt måste utövas i enlighet med internationell rätt, inklusive internationell humanitär rätt och internationell människorättslagstiftning. EU kommer att fortsätta att noga följa situationen i Gaza och uppmana till respekt för de mänskliga rättigheterna, samtidigt som man betonar skyldigheten att alltid säkerställa skyddet av alla civila i enlighet med internationell humanitär rätt. Vi uppmanar alla parter att respektera internationell rätt, inklusive internationell människorättslagstiftning och internationell humanitär rätt, och noterar att ansvar måste utkrävas för kränkningar av internationell rätt. EU bekräftar sin djupaste oro över den försämrade humanitära situationen i Gaza och kommer att efterlysa fortsatt, snabbt, säkert och obehindrat tillträde för humanitärt bistånd och hjälp för dem som behöver det genom alla nödvändiga åtgärder, inbegripet genom ökad kapacitet vid gränsövergångar och en särskild sjöfartsrutt, och även inbegripet humanitära korridorer och pauser för humanitära behov, samtidigt som man säkerställer att denna hjälp inte missbrukas av terroristorganisationer. EU kommer att fortsätta att uppmana Hamas att omedelbart och villkorslöst frige alla personer som tagits som gisslan och noterar att Hamas användning av civila som mänskliga sköldar är ett särskilt beklagligt massövergrepp. FN-organens arbete måste underlättas, och FN:s personal och den humanitära personalen måste skyddas. Journalister får inte attackeras. EU kommer att efterlysa skydd av all civil infrastruktur, inbegripet sjukvårdsinrättningar, skolor och FN-lokaler, samt annan infrastruktur som är avsedd att underlätta tillhandahållandet av humanitärt bistånd. EU fördömer skarpt våldet från bosättarnas sida och efterlyser ansvarsskyldighet. Bosättningarna är olagliga enligt internationell rätt. Israel måste stoppa utbyggnaden av bosättningarna, förhindra våld från bosättarnas sida och säkerställa att förövarna ställs till svars. EU kommer att uppmana till samarbete med alla FN-mekanismer. EU är berett att bidra till att blåsa nytt liv i en politisk process på grundval av tvåstatslösningen, inbegripet genom fredsdagsinsatsen, och välkomnar diplomatiska initiativ för fred och säkerhet samt stöder anordnandet av en internationell fredskonferens inom kort.

12. EU kommer att fortsätta att övervaka och fördöma det systematiska och intensifierade interna förtrycket av det civila samhället och av stigmatiserade grupper, inbegripet hbt-personer, i **Ryska federationen**. EU fördömer den faktiska stängningen av civilsamhällets demokratiska utrymme, tystandet av avvikande åsikter, politisk opposition och oberoende medier, rättsväsendets bristande oberoende och bristen på garantier för en rättvis rättegång samt användningen av tortyr och misshandel och godtyckliga frihetsberövanden. EU kommer att fortsätta att uppmana Ryssland att samarbeta fullt ut med alla internationella och regionala mekanismer för övervakning av mänskliga rättigheter och med alla särskilda förfaranden som rör situationen för de mänskliga rättigheterna i Ryska federationen. EU kommer att uppmana Ryssland att frige alla politiska fångar.
13. EU kommer fortsätta att med kraft fördöma kränkningarna av de mänskliga rättigheterna i **Belarus** och erinrar om att högkommissarien för mänskliga rättigheter har rapporterat att systematiska, utbredda och grova kränkningar av de mänskliga rättigheterna fortfarande begås i Belarus. Enligt högkommissarien kan vissa av dessa kränkningar av de mänskliga rättigheterna utgöra brott mot mänskligheten. EU kommer att uppmana de belarusiska myndigheterna att upphöra med sitt interna förtryck och att omedelbart och villkorslöst frige och rehabilitera alla politiska fångar. EU kommer att fortsätta att uppmana de belarusiska myndigheterna att samarbeta fullt ut med internationella och regionala mekanismer för övervakning av mänskliga rättigheter. EU kommer att uppmana de belarusiska myndigheterna att upphöra med sin inblandning i Rysslands anfallskrig mot Ukraina och med instrumentaliseringen av migranter för politiska ändamål. EU kommer att verka för att säkerställa att den allt sämre människorättssituationen i Belarus även i fortsättningen står högt på människorättsrådets dagordning.

14. EU kommer dels att uppmana alla parter i konflikten i Syrien, särskilt regimen och dess allierade, att upphöra med kränkningar av internationell humanitär rätt samt kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna, dels att upprepa att alla parter som är ansvariga för kränkningar av internationell humanitär rätt och för kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna, inbegripet sexuellt och könsrelaterat våld, måste ställas till svars. EU kommer att upprepa att ett säkert, fullständigt, obehindrat och varaktigt tillträde för humanitära organisationer är absolut nödvändigt, inbegripet till platser för frihetsberövande eller förvar. EU kommer att uttrycka sitt fortsatta stöd för den oberoende internationella undersökningskommissionen och den internationella, opartiska och oberoende mekanismen och kommer att upprepa sin begäran om att frågan om läget i Syrien ska hänskjutas till Internationella brottmålsdomstolen. EU välkomnar inrättandet av den oberoende institutionen för försvunna personer i Arabrepubliken Syrien och är berett att stödja denna nya institution. EU kommer att notera att de av UNHCR fastställda villkoren för ett frivilligt, säkert och värdigt återvändande av syriska flyktingar för närvarande inte är uppfyllda. Den enda vägen till hållbar fred för Syrien är en politisk lösning i enlighet med FN:s säkerhetsråds resolution 2254.
15. EU kommer att fortsätta att fördöma kränkningarna av de mänskliga rättigheterna i Iran och uppmana de **iranska** myndigheterna att upprätthålla de mänskliga rättigheterna, särskilt kvinnors och flickors rättigheter och rättigheterna för personer som tillhör religiösa och etniska minoriteter, åsikts- och yttrandefriheten, religions- och trosfriheten och rätten till fredliga sammankomster. EU kommer att uppmana Irans regering att upphöra med avrättningar och föra en konsekvent politik för avskaffande av dödsstraffet och att fullt ut samarbeta med FN:s mekanismer för ansvarsutkrävande för kränkningar av de mänskliga rättigheterna, särskilt det oberoende undersökningsuppdrag som har inrättats av FN:s råd för mänskliga rättigheter. EU kommer också att kräva att alla godtyckligt frihetsberövade personer, inbegripet utlänningar och personer med dubbelt medborgarskap, friges och att man garanterar rättssäkerheten för alla frihetsberövade personer.

16. EU kommer att fördöma de allvarliga kränkningarna av och brotten mot de mänskliga rättigheterna i Sudan, inbegripet de många rapporterna om sexuellt och könsrelaterat våld samt kränkningarna av barnets rättigheter. EU är djupt oroat över rapporterna om massvåld mot civila och etnisk rensning, särskilt i Västra Darfur, och över det stora antalet människor i behov av humanitärt bistånd samt internflyktingar. EU kommer att uppmana alla parter i konflikten att upprätthålla och respektera sina skyldigheter enligt internationell humanitär rätt och att upphöra med attackerna mot civil infrastruktur och garantera obegränsat, snabbt och säkert tillträde för humanitärt bistånd i hela landet. EU kommer att upprepa behovet av ansvarsskyldighet för alla förövare av brott för att spiralen av strafflöshet ska kunna brytas. EU kommer att stödja ICC:s och FN:s arbete, bland annat genom kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter och FN:s generalsekreterares nyutnämnda personliga sändebud för Sudan, och uppmana Sudan att samarbeta med mandatet för såväl den utsedda oberoende experten i Sudan som det oberoende internationella undersökningsuppdraget om kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna i landet.

17. EU kommer att fortsätta att framhålla sin allvarliga oro över människorättssituationen i **Kina**, bland annat i Tibet, Inre Mongoliet, Hongkong och Xinjiang. EU kommer att fortsätta att uppmuntra Kina att effektivt samarbeta med högkommissariens kontor och med alla internationella människorättsmekanismer, bland annat för att genomföra de rekommendationer som ingår i utvärderingsrapporten om människorättsfrågor i Xinjiang. EU kommer att fortsätta att ägna särskild uppmärksamhet åt det fulla åtnjutandet av de mänskliga rättigheterna och utövandet av de grundläggande friheterna, särskilt åsikts- och yttrandefriheten, föreningsfriheten och friheten att delta i fredliga sammankomster och religions- och trosfriheten, samt åt säkerställandet av att kvinnors och flickors rättigheter skyddas, den kulturella identiteten bevaras och användningen av tvångsarbete och omskolningsläger upphör, inte minst mot bakgrund av Kinas allmänna återkommande utvärdering. EU kommer att fortsätta att noga övervaka enskilda fall som rör människorättsförsvarare, inbegripet de som samarbetar med FN-mekanismer. EU kommer att uppmana Kina att respektera, skydda och förverkliga mänskliga rättigheter för alla, inklusive uigurer, tibetaner och personer som tillhör etniska, religiösa och språkliga minoriteter. EU kommer att uppmana den kinesiska regeringen och Hongkongs myndigheter att återupprätta full respekt för rättsstatsprincipen och de mänskliga rättigheterna, och kommer att upprepa sin oro rörande uppfyllandet av Kinas tidigare åtaganden i fråga om Hongkong. EU är öppet för samarbete med Kina i multilaterala forum, där så är möjligt och med full respekt för universella mänskliga rättigheter, till exempel i frågor som ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.
18. EU kommer att understryka sitt fortsatta stöd för främjandet av en hållbar och varaktig fred mellan Armenien och Azerbajdzjan på grundval av principerna om erkännande av suveränitet, gränsers okränkbarhet och territoriell integritet. EU kommer att betona vikten av att säkerställa **Karabach-armeniernas** rättigheter och säkerhet samt skapa förutsättningar för ett frivilligt, säkert, värdigt och hållbart återvändande av flyktingar och fördrivna personer till Nagorno-Karabach, särskilt deras rätt att leva i sina hem i värdighet utan hot och diskriminering. Dessutom måste den lokala befolkningens rätt till kulturarv och rätt till egendom effektivt skyddas och garanteras.

19. Dessutom förväntas Turkiet, som kandidatland och medlem av Europarådet sedan länge, uppfylla sina respektive åtaganden.
20. När det gäller **tematiska prioriteringar** kommer EU att fortsätta att kraftfullt motsätta sig **dödsstraffet** i alla fall och under alla omständigheter och verka för ytterligare ratificering av det andra fakultativa protokollet till den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, som antogs för 35 år sedan. EU kommer att uppmana alla återstående länder som fortfarande tillämpar dödsstraffet att avskaffa det eller att behålla eller införa ett moratorium som ett första steg mot ett avskaffande. EU kommer att uppmuntra stater som har ett moratorium att avskaffa dödsstraffet i lag. EU kommer att agera i ett tidigt stadium för att skapa stöd för FN:s generalförsamlings tionde resolution om ett moratorium för dödsstraff, i linje med sitt otvetydiga åtagande om avskaffande.
21. Mot bakgrund av tortyrkonventionens 40-årsjubileum kommer EU att fortsätta att fördöma användningen av **tortyr** och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning i världen och fördöma godtyckliga gripanden och frihetsberövanden. Det kommer att upprepa sin uppmaning om en omfattande ratificering och ett faktiskt genomförande av FN:s tortyrkonvention och dess fakultativa protokoll. EU kommer att fortsätta att främja den globala alliansen för tortyrfri handel och överväga ytterligare åtgärder för att förbjuda handel med varor som används för dödsstraff och tortyr.

22. EU kommer att uppmana alla stater i världen att säkerställa välfungerande demokratiska institutioner, respekt för rättsstatsprincipen och principerna om god förvaltning, inkluderande samhällen och rättsväsendets oberoende samt att förebygga och bekämpa strafflöshet och korruption. Korruption undergräver förverkligandet och åtnjutandet av alla mänskliga rättigheter och urholkar demokratin, förtroendet för institutionerna och rättsstatsprincipen.
23. EU kommer att bekräfta sitt kraftfulla åtagande att främja och skydda rätten till **religions- och trosfrihet** för alla människor i världen. EU kommer att främja och skydda alla människors rätt att ha eller inte ha en religion eller tro och att utöva eller byta religion eller tro, och kommer samtidigt att fördöma kriminalisering av apostasi och missbruk av hädelselagar. EU kommer att fördöma diskriminering, intolerans, våld och förföljelse på grund av religion eller tro och motsätta sig alla former av uppmaningar till religiöst hat.
24. EU kommer att stärka sitt stöd till upprätthållande av rätten till **åsikts- och yttrandefrihet** både online och offline. EU kommer att förbli beslutsamt i sitt stöd för mediefrihet och när det gäller att fördöma trakasserier, hot och attacker mot journalister, bloggare och andra mediearbetare. EU kommer att fortsätta att slå larm om den ökade statliga kontrollen över onlineutrymmet, proaktivt motverka utländsk informationsmanipulation och främja informationsintegritet i kampen mot desinformation. EU kommer att fortsätta att arbeta för att upprätthålla **akademisk frihet** och skydda akademiker i riskzonen. EU kommer att fortsätta att skydda och främja rätten till **frihet att delta i fredliga sammankomster** samt till föreningsfrihet och att fördöma trakasserier, hot och våld mot fredliga demonstranter.

25. EU kommer att aktivt främja universella mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, rättsstatsprincipen och demokratiska principer i utvecklingen, användningen och styrningen av **digital teknik**, inklusive artificiell intelligens (AI), internet och digitala miljöer, i linje med sitt människocentrerade och människorättsbaserade synsätt på digital teknik och på grundval av sitt arbete för en ändamålsenlig AI-förordning. EU kommer att främja en AI vars utformning, utveckling, införande, utvärdering och användning är ansvarsfull, säker och tillförlitlig och i enlighet med internationell människorättslagstiftning, och kommer att fortsätta att uppmärksamma effekterna av nedstängningar av internet, censur online och olaglig övervakning online. EU kommer att fortsätta att efterlysa skydd av det medborgerliga utrymmet online, förbättra dataskyddet och främja ansvarsfull styrning av plattformar, inbegripet för att bekämpa desinformation och it-brottslighet samt könsrelaterade trakasserier och övergrepp på nätet som underlättas av tekniken. EU kommer att främja ett öppet, fritt, säkert och interoperabelt internet, bland annat genom att skydda dess flerpartsgrund. En av EU:s viktigaste prioriteringar kommer att vara att säkerställa att dessa principer vederbörligen återspeglas i de kommande FN-processer som rör digitala frågor, såsom den globala digitala pakten och alla beslut som rör en framtida global styrningsram för AI. I detta syfte kommer EU att ägna särskild uppmärksamhet åt rekommendationerna från FN:s generalsekreterares rådgivande högnivåråd om AI, inte minst dess rapport inför toppmötet om framtiden (*Summit of the Future*) 2024. Samtidigt kommer EU också att fortsätta sitt digitala samarbete inom ramen för Global Gateway, i syfte att överbrygga digitala klyftor och göra det möjligt att med hjälp av digital teknik, inbegripet AI, påskynda uppnåendet av målen för hållbar utveckling.

26. EU kommer att aktivt stödja, främja och stärka ett oberoende civilt samhälle präglad av mångfald, vilket är en hörnsten i ett demokratiskt samhälle. EU kommer med kraft att fördöma alla former av repressalier mot **människorättsförsvare** och organisationer i det civila samhället, inbegripet de som samarbetar, försöker samarbeta eller har samarbetat med FN-systemet, och kommer fortsätta att främja det civila samhällets fullständiga och meningsfulla deltagande i alla FN-forum. EU kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt de särskilda risker som drabbar vissa kategorier av människorättsförsvare, som ofta utsätts för diskriminering, våld och trakasserier, både online och offline, särskilt kvinnliga människorättsförsvare, unga människorättsförsvare, människorättsförsvare inom miljö, mark och urfolk, försvare av hbtqi-personers rättigheter, försvare av rättigheter för personer som tillhör nationella, etniska, religiösa och språkliga minoriteter och de som försvare arbetstagares rättigheter. EU kommer att vara en ledande aktör när det gäller att främja en säker och gynnsam miljö för det civila samhället och människorättsförsvare, inbegripet dem som är aktiva i exil. EU kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt olaglig övervakning online samt överväga åtgärder för att förhindra och komma till rätta med transnationellt förtryck och uppmuntra åtgärder i FN för att ta itu med detta allt allvarligare globala fenomen. EU kommer också att motsätta sig rättsliga och administrativa åtgärder som minskar det medborgerliga utrymmet, såsom hinder för registrering av icke-statliga organisationer, begränsningar av tillgången till resurser samt betungande prövningsregler och rapporteringskrav. EU kommer att ha ett nära samarbete med FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter och med FN:s särskilda förfaranden för att säkerställa att det civila samhällets och människorättsförsvarens röster hörs.

27. EU kommer i enlighet med sina internationella åtaganden att med kraft främja och öka insatserna för **jämställdhet**, främjandet av alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av alla mänskliga rättigheter och främjandet av alla kvinnors och flickors egenmakt, bland annat genom integrering av jämställdhet i landsspecifika och tematiska sammanhang. EU kommer att fortsätta att främja integreringen av ett jämställdhetsperspektiv i freds- och säkerhetsinitiativ, bland annat genom genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 (2000) om kvinnor, fred och säkerhet och efterföljande resolutioner, genom att stärka kvinnors och flickors fullständiga, jämlika och meningsfulla deltagande och ledarskap i konfliktförebyggande och konfliktlösning under alla skeden av en konfliktcykel. EU kommer i alla relevanta forum att utnyttja varje tillfälle att fortsätta att uppnå resultat när det gäller dessa åtaganden, inbegripet i FN:s kvinnokommission och FN:s kommission för befolkning och utveckling och betona behovet av ett ambitiöst och omdanande förhållningssätt för att ta itu med de bakomliggande orsakerna till och riskfaktorerna för bristande jämställdhet mellan kvinnor och män samt diskriminering och våld mot kvinnor och flickor. I centrum för sina insatser kommer EU även fortsättningsvis att sätta förebyggande och avskaffande av alla former av sexuellt och könsrelaterat våld, både online och offline, inbegripet våld i hemmet och i nära relationer, barnäktenskap, tidiga äktenskap och tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning och andra skadliga sedvänjor mot kvinnor och flickor. EU kommer att fortsätta att främja möjliga synergier med befintliga processer på området, såsom forumet Generation Jämställdhet som leds av UN Women, i vilket flera EU-medlemsstater deltar. EU kommer också att främja samhällsomfattande insatser för att få män och pojkar att engagera sig, för andras och för egen skull, i insatser för att undanröja all ojämlikhet mellan könen, ta itu med diskriminerande lagar, bekämpa diskriminerande sociala normer och könsstereotyper och få slut på sexuellt och könsrelaterat våld. EU erinrar om sitt åtagande att stödja kvinnors och ungdomars jämlika, fullständiga, effektiva och meningsfulla deltagande – med all den mångfald de representerar – inbegripet i alla delar av det offentliga och politiska livet, i enlighet med EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati 2020–2024. I samband med 45-årsdagen för konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor och 25-årsdagen för dess fakultativa protokoll kommer EU fortsätta att främja ratificeringen och genomförandet av dessa instrument.

28. EU fortsätter att helhjärtat stödja främjandet, skyddet och förverkligandet av alla mänskliga rättigheter och ett fullständigt och effektivt genomförande av handlingsplanen från Peking och handlingsplanen från den internationella konferensen om befolkning och utveckling (ICPD) samt resultaten från konferenserna för översyn av dessa, och står fast vid sitt engagemang för **sexuell och reproduktiv hälsa** och rättigheter i detta sammanhang. Med detta i åtanke bekräftar EU sitt engagemang för främjandet, skyddet och förverkligandet av varje individs rätt att utöva full kontroll över och besluta fritt och ansvarsfullt i frågor som rör deras sexualitet och sexuella och reproduktiva hälsa, utan diskriminering, tvång eller våld. EU betonar dessutom att alla människor måste ges tillgång till omfattande information och utbildning avseende sexuell och reproduktiv hälsa, inbegripet omfattande sexualundervisning och hälso- och sjukvårdstjänster, av god kvalitet och till överkomliga priser.
29. EU kommer att fortsätta att med kraft motsätta sig, och intensifiera åtgärderna mot, alla former av **diskriminering**, med särskild uppmärksamhet på intersektionell diskriminering och diskriminering på flera grunder, bland annat på grund av kön, ras, etniskt eller socialt ursprung, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, funktionsnedsättning, ålder, sexuell läggning eller könsidentitet. EU upprepar sitt åtagande om jämlikhet och icke-diskriminering, om alla människors rätt att åtnjuta alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter och om skydd för dem som befinner sig i missgynnade, utsatta och marginaliserade situationer. EU kommer att bekräfta sitt starka engagemang för att respektera, skydda och förverkliga hbt-personers fulla och lika åtnjutande av mänskliga rättigheter och uttrycka sin oro över den alarmerande höga graden av våld mot samt diskriminering och stigmatisering av hbt-personer i världen. EU kommer att samarbeta med FN-mandat med fokus på bekämpning av våld och all slags diskriminering, och kommer även i fortsättningen att kraftfullt stödja FN:s arbete i detta avseende.

30. EU kommer helt och fullt att stå fast vid sitt engagemang för avskaffande av **rasism**, rasdiskriminering, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande intolerans. EU:s åtgärder på det området bygger på en solid rättsliga ram, inklusive EU:s handlingsplan mot rasism 2020-2025, som har utvecklats genom åren, i enlighet med den internationella konventionen om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering, vilken är och bör förbli grunden för bekämpande av rasism, rasdiskriminering, främlingsfientlighet, hatpropaganda och intolerans. EU kommer att fortsätta med sin långa tradition av att på ett konstruktivt sätt engagera sig aktivt i alla FN-mekanismer som rör rasism, oavsett om EU stått bakom inrättandet av den berörda mekanismen eller ej, och samtidigt kontinuerligt begära att de befintliga mekanismerna rationaliseras och effektiviseras. EU kommer även i fortsättningen att framhålla behovet av att säkerställa universell ratificering och ett fullständigt och effektivt genomförande av den internationella konventionen om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering, liksom behovet av att genomföra förklaringen och handlingsprogrammet från världskonferensen mot rasism, rasdiskriminering, främlingsfientlighet och därmed besläktad intolerans. EU kommer dessutom att fortsätta att delta på ett meningsfullt sätt i förhandlingarna om ett utkast till FN-förklaring om respekten för och skyddet och förverkligandet av de mänskliga rättigheterna för människor av afrikansk härkomst.

31. EU kommer att fortsätta att kämpa för **barnets rättigheter** och prioritera skydd av barn mot alla former av våld samt allmän tillgång till inkluderande utbildning av god kvalitet, med särskild uppmärksamhet på flickors rätt till utbildning och på barn som befinner sig i missgynnade, utsatta och marginaliserade situationer, inbegripet barn från urfolk och barn som tillhör minoriteter, bland annat nationella och etniska minoriteter, samt barn med funktionsnedsättning. EU kommer att fortsätta att ägna särskild uppmärksamhet åt barn i väpnade konflikter och åt att förebygga och få slut på allvarliga kränkningar av dem, med utgångspunkt i förstärkt samordning med FN:s mekanismer och partner. EU kommer att fortsätta att vidta åtgärder mot kvinnlig könsstympning och tidiga äktenskap, barnäktenskap och tvångsäktenskap. EU kommer att fortsätta att arbeta för att utrota barnfattigdom och alla former av diskriminering av barn. EU kommer att ta itu med frågan om barnets rättigheter i den digitala miljön för att garantera alla barn en säker upplevelse på nätet, fri från alla former av våld.
32. EU kommer att intensifiera insatserna för att verka för att **äldre personer** fullt ut kan åtnjuta alla mänskliga rättigheter. EU kommer att stå fast vid sitt åtagande att stärka äldre personers mänskliga rättigheter på livets alla områden, särskilt inom långvarig vård och omsorg, och stödja insatser för att ta itu med ålderism och diskriminering på grund av ålder samt stärka generationsöverskridande aktiviteter och solidaritet mellan generationerna. I detta avseende kommer EU att på ett meningsfullt sätt samarbeta med FN:s öppna arbetsgrupp för åldrandefrågor och är redo att samarbeta i processen med att identifiera eventuella luckor i skyddet av äldre personers mänskliga rättigheter för att ta itu med dessa på bästa sätt.

33. EU kommer att fortsätta att främja **urfolks** rättigheter enligt FN:s deklaration om urfolks rättigheter och internationell människorättslagstiftning och kommer därför att engagera sig aktivt i alla relevanta forum där urfolks rättigheter diskuteras. EU kommer att fortsätta att aktivt engagera sig i alla insatser för att få urfolks företrädare och institutioner att i högre grad delta fullt ut och på ett effektivt och meningsfullt sätt i relevanta FN-organ, inbegripet i möten i människorättsrådet, i frågor som påverkar dem. EU kommer att betona vikten av att skydda människorättsförsvarare från urfolk, bland annat inom mark och naturresurser och skyddet av miljön, den biologiska mångfalden och klimatet, och se till att de kan främja mänskliga rättigheter utan rädsla för repressalier. EU kommer att främja fullständigt, effektivt och meningsfullt deltagande och ledarskap av kvinnor från urfolk. EU kommer att understryka vikten av att ge barn från urfolk tillgång till utbildning på sitt eget språk och i sin egen kultur.
34. Det är mycket viktigt att man försvarar rättigheterna för personer som tillhör **minoriteter**. EU kommer att fortsätta att uppmana alla stater att respektera, skydda och förverkliga de mänskliga rättigheterna för personer som tillhör minoriteter i enlighet med FN:s förklaring om rättigheter för personer som tillhör nationella eller etniska, religiösa och språkliga minoriteter. EU kommer att främja deras rätt att effektivt delta i det kulturella, religiösa, sociala, ekonomiska och offentliga livet. EU kommer att motsätta sig alla former av uppmaningar till våld eller hat, liksom hatpropaganda, både online och offline, samtidigt som rätten till åsikts- och yttrandefrihet bevaras fullt ut. EU kommer vidare att fortsätta att ta upp frågor som rör personer som tillhör minoriteter i alla relevanta forum.

35. EU kommer att fortsätta att stödja åtgärder för att ta itu med de konsekvenser som **klimatförändringarna**, förlusten av biologisk mångfald, föroreningarna och miljöförstörelsen har för det fulla åtnjutandet av alla mänskliga rättigheter. En människorättsbaserad strategi är avgörande för att framgångsrikt bekämpa dessa företeelser. EU kommer att främja den viktiga roll som människorättsförsvarare som arbetar med miljö rättigheter och urfolks rättigheter spelar i detta avseende. EU kommer aktivt att delta i diskussioner om att främja den mänskliga rättigheten till en ren, hälsosam och hållbar miljö och främja inkludering och icke-diskriminering i detta avseende. EU kommer att engagera sig aktivt avseende FN:s resolutioner om kopplingen mellan mänskliga rättigheter, klimat och miljö, även mot bakgrund av resultatet av COP28.
36. EU kommer att bekräfta sitt åtagande att fullt ut genomföra alla tre dimensionerna i Agenda 2030. EU kommer att upprepa sin ståndpunkt att ett fullständigt förverkligande av alla mänskliga rättigheter för alla är en förutsättning för att uppnå en inkluderande och hållbar utveckling. I denna anda kommer EU att fortsätta att bidra till genomförandet av Agenda 2030 genom att tillämpa en människorättsbaserad strategi på utvecklingssamarbetet, samtidigt som man ser till att ingen lämnas utanför. Denna strategi bidrar till **rätten till utveckling**, som har sin grund i att alla mänskliga rättigheter är universella, odelbara, ömsesidigt beroende, sammanlänkade och ömsesidigt förstärkande med enskilda personer som rättighetshavare och stater som skyldighetsbärare. När det gäller processen med att utarbeta ett rättsligt bindande instrument om rätten till utveckling kommer EU att fortsätta att engagera sig utan att föregripa sin slutliga ståndpunkt för att göra utkastet helt förenligt med internationell människorättslagstiftning.

37. EU kommer att fortsätta att samarbeta med OHCHR och FN:s arbetsgrupp för **företag och mänskliga rättigheter** för att i hela världen främja genomförandet av FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter (*Ruggie-principerna*). EU kommer att fortsätta att stödja antagandet av nationella handlingsplaner i medlemsstaterna och i partnerländerna, och utveckla en övergripande EU-ram för genomförandet av Ruggie-principerna, med FN:s färdplan för Ruggie-principerna för det kommande årtiondet när det gäller företag och mänskliga rättigheter som referens. EU kommer att stärka sitt engagemang i FN:s forum som en återspeglning av lagstiftningsutveckling och annan utveckling i EU, särskilt när det gäller tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet, som utgångspunkt för deltagande i FN:s förhandlingar om ett samförståndsbaseerat rättsligt bindande instrument om företag och mänskliga rättigheter, i syfte att stärka skyddet av offren och skapa lika villkor på global nivå.
38. Terrorism, våldsam extremism och organiserad brottslighet utgör ett allvarligt hot mot fred och säkerhet. Kampen mot terrorism får inte innebära kränkningar av mänskliga rättigheter, grundläggande friheter eller internationell humanitär rätt. EU uppmanar alla stater att se till att insatserna mot terrorism och organiserad brottslighet är helt förenliga med internationell rätt. Utredning och lagföring av fall av **terrorism** måste ske i enlighet med rättsstatsprincipen och internationell människorättslagstiftning och sätta offrens rättigheter i centrum.

39. EU kommer att intensifiera insatserna för att upprätthålla internationell rätt när det gäller flyktingar, internflyktingar och migranter, med särskild uppmärksamhet på personer i utsatta situationer. EU kommer att fortsätta att erbjuda möjligheter till lagliga migrationsvägar, samtidigt som de nationella befogenheterna respekteras fullt ut, och att uppmana alla stater att förhindra människohandel och människosmuggling, skydda offren och öka medvetenheten hos potentiella offer, beakta genus- och barnperspektivet, och säkerställa att gärningsmännen faktiskt lagförs. EU kommer att fortsätta att kraftfullt fördöma tredjeländers statsstödda hybridattacker, inklusive instrumentalisering av flyktingar och migranter för politiska ändamål och arbeta för att motverka sådan verksamhet, med full respekt för mänskliga rättigheter och internationell rätt.
40. EU kommer att uppmana alla partner att **tillsammans upprätthålla och främja mänskliga rättigheter** globalt och att bygga starkare partnerskap. EU är övertygat om att främjandet, skyddet och förverkligandet av mänskliga rättigheter medför många fördelar för alla berörda parter, bland annat när det gäller hållbar utveckling, fred och säkerhet och befrämjandet av jämlika, pluralistiska och inkluderande samhällen som präglas av mångfald.
-